

O ALTĂ DIMENSIUNE A TEXTULUI LITERAR

Prof. Buzea Otilia
Școala Gimnazială Nicolae Russu, Sita-Buzăului

Oare ce loc ocupă lectura în viața elevilor noștri? Oare câți dintre elevii noștri mai citesc? De multe ori nu parcurg nici măcar fragmentele care apar în manualele de limba și literatura română. Cum putem face informația mai atractivă, mai ofertantă, mai motivantă pentru elev? Cum putem să-i atragem pe elevii noștri spre lectură, spre lumea miraculoasă a cărții? Sunt câteva întrebări la care am încercat să răspund în rândurile următoare, oferind soluții pentru aceste probleme cu care ne confruntăm majoritatea dintre noi.

Subiectul meu îl constituie elevii clasei a VIII-a, care, presați de examene naționale, pregătiri pentru diferite competiții, resping lectura, ideea de a citi, de a se transpune în lumea cărții. Refuză să mai citească și consideră că informația din clasă le este suficientă. Apare astfel un conflict educațional, văzut drept un obstacol în calea comunicării; o barieră de comunicare între profesorul de limba și literatura română și elev.

Analizând temperamentul elevilor din această clasă, aș putea afirma că la majoritatea elevilor predomină dimensiunea senzorială, fiind o clasă de elevi practici, realiști, orientați spre rezultate. Le place să aplice ceea ce au învățat, lucrează calm și ajung progresiv la o concluzie. De multe ori sunt lipsiți de inspirație, preferând relatarea obiectivă a faptelor.

Pentru a reuși să captez interesul elevilor de clasa a VIII-a pentru lectură, am ales o operă literară realistă în care relatarea faptelor se face într-un mod obiectiv, „Popa Tanda” de Ioan Slavici, o nuvelă axată pe ideea „omul sfințește locul”. Daniel Willingham spunea că “ a cunoaște cum funcționează gândirea...este o premisă fundamentală pentru ca profesorul să își structureze cel mai bine planul”. Având în vedere această premisă, mi-am reproiectat întreaga unitate de învățare și am gândit în alt fel predarea unor lecții de literatură.

În primul rând am redefinit titlul unității, în loc de *Opera epică. Nuvela*, am ales titlul *Puterea propriului exemplu*. Am pornit de la întrebarea-cheie: Poate literatura să ne schimbe viața?, întrebare care i-a incitat pe elevi. Am conceput întreaga unitate ca pe un portofoliu electronic, portofoliu realizat de fiecare elev în parte.

Îmbinând metodele tradiționale cu cele moderne, combinând arhitectura directivă cu arhitectura prin descoperire ghidată și exploratorie am reușit să realizăm acest proiect. După lectura textului elevii trebuiau să vorbească despre impactul pe care l-a avut lectura textului asupra lor, ținând cont de faptul că Ioan Slavici vede literatura ca pe o modalitate de a educa. Elevii au descoperit apoi momentele subiectului, s-au transpus în lumea nuvelei, dramatizând secvențe din text, au completat fișe de observație a dramatizării, au descoperit trăsăturile personajului principal, realizând prezentări PPT. Cea mai importantă temă a proiectului a fost “ *Popa Tanda în satul meu*”. Elevii au trebuit să facă legătura între text și realitatea ce îi înconjoară, să cerceteze, să investigheze și să descopere modele în satul lor, asemenea personajului principal din text. Deoarece este importantă existența modelelor pozitive în viața fiecăruia dintre noi, elevii vor identifica în comunitatea în care trăiesc un personaj de tipul *Popa Tanda*. Fiecare a regăsit oameni în satul lor (mama, bunica, preotul satului lor, directorul școlii, profesori...) care se asemănau prin fapte, comportament cu preotul Trandafir, care prin puterea propriului exemplu a reușit să schimbe mentalitatea sătenilor din Sărăceni. Au definitivat acest lucru printr-o PPT.

O altă provocare pentru ei în acest proiect a fost să realizeze un spot publicitar în PPT în care să promoveze satul Sărăceni ca atracție turistică sau să facă acest lucru cu propriul sat.

În final, fiecare elev a prezentat proiectul în fața părinților, oamenilor pe care i-au considerat propriul exemplu, în fața profesorilor. Elevii și-au dezvoltat astfel abilitățile de comunicare orală, de susținere a unui monolog în fața unui auditoriu. Au răspuns pozitiv la întrebarea-cheie de la începutul textului, considerând că literatura poate să le schimbe viața, că a citi cărți înseamnă a retrăi o nouă viață.

În proiectarea acestui proiect pot spune că am ținut cont de informațiile din cursurile acestui modul. Am aplicat diferite arhitecturi de învățare, evaluarea alternativă a elevilor, am depășit barierele în comunicare fiindcă fiecare elev, dornic să realizeze acest proiect, a citit cu plăcere opera și și-a dat seama că povestea cărții poate fi chiar povestea lui.

În concluzie, trebuie să ne reinventăm pentru a fi utili elevilor noștri, pentru a le stârni interesul pentru lectură, pentru materia pe care o predăm. Noi suntem partenerii elevului în actul învățării. Pentru a avea rezultatele scontate trebuie să găsim metode care să sporească motivația elevului pentru învățare, trebuie să ne evaluăm elevii în funcție de potențialul fiecăruia.

“ Copiii diferă în inteligență, dar inteligența poate fi schimbată. ”

BIBLIOGRAFIE

1. Camelia Crișan. Paul Dobrescu. Arhitecturi de învățare și metode de instruire. Școala Națională de Studii Politice și Administrative
2. Mihaela Minulescu. Temperamentul școlărilor